Kolmapäev, 7. juuli 2021

P9_TA(2021)0328

COVID-19 kaubandusaspektid ja mõju

Euroopa Parlamendi 7. juuli 2021. aasta resolutsioon COVID-19 kaubandusaspektide ja -mõju kohta (2020/2117(INI))

(2022/C 99/02)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatist „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ (COM(2021)0066),

— võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2020. aasta valget raamatut, milles käsitletakse võrdsete võimaluste loomist välisriigi subsiidiumide osas (COM(2020)0253),

— võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ (COM(2020)0456),

— võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),

— võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Komisjoni 2020. aasta kohandatud tööprogramm“ (COM(2020)0440) ja president Ursula von der Leyeni 16. septembri 2020. aasta kavatsusavaldust president David Maria Sassolile ja kantsler Angela Merkelile „Liidu olukord 2020“,

— võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),

— võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020)0098),

— võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“ (COM(2020)0102),

— võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks“ (COM(2020)0103),

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 9. märtsi 2020. aasta ühisteatist „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“ (JOIN(2020)0004),

— võttes arvesse komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa digituleviku kujundamine“ (COM(2020)0067),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 2. detsembri 2020. aasta ühisteatist „ELi ja USA uus üleilmsete muutuste kava“ (JOIN(2020)0022),

— võttes arvesse komisjoni talituste 26. veebruari 2018. aasta mitteametlikku dokumenti „Tagasiside ja edasised sammud ELi vabakaubanduslepingute kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide rakendamise ja täitmise tagamise parandamiseks“ ning kaubanduse ja kestliku arengu peatükke käsitlevat 15 punktist koosnevat tegevuskava,

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2015. aasta teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)0497),

— võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul vastu võetud kokkulepet (Pariisi kokkulepe),

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärke,

— võttes arvesse oma 26. novembri 2020. aasta resolutsiooni ELi kaubanduspoliitika läbivaatamise kohta ([1]), 9. juuni 2021. aasta resolutsiooni ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030 – toome looduse oma ellu tagasi ([2]), 20. mai 2021. aasta resolutsiooni Euroopa digituleviku kujundamise kohta: digitaalse ühtse turu toimimise tõkete kõrvaldamine ning tehisintellekti parem kasutamine Euroopa tarbijate huvides ([3]), 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni ELi säästva turismi strateegia väljatöötamise kohta ([4]), 10. märtsi 2021. aasta resolutsiooni WTO nõuetele vastava ELi süsinikdioksiidi piirimaksumehhanismi väljatöötamise kohta ([5]), 10. märtsi 2021. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile äriühingu hoolsuskohustuse ja vastutuse kohta ([6]), 10. veebruari 2021. aasta resolutsiooni uue ringmajanduse tegevuskava kohta ([7]), 25. novembri 2020. aasta resolutsiooni Euroopa uue tööstusstrateegia kohta ([8]), 7. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni ühise kaubanduspoliitika rakendamise 2018. aasta aruande kohta ([9]), 16. septembri 2020. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta maailma metsade kaitsmisel ja taastamisel ([10]), 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta ([11]), 12. detsembri 2017. aasta resolutsiooni digitaalkaubanduse strateegia loomise kohta ([12]) ning 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni uue kaugelevaatava ja innovaatilise tulevase kaubandus- ja investeerimisstrateegia kohta ([13]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoni 15. aprilli 2021. aasta arvamust, mis käsitleb raportit ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030 – toome looduse oma ellu tagasi,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse arengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi,

— võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A9-0190/2021),

A. arvestades, et COVID-19 on põhjustanud ülemaailmse pandeemia ning toonud kaasa enneolematu ülemaailmse tervishoiu-, majandus-, sotsiaal- ja humanitaarkriisi, mis on tekitanud rahvusvahelises kaubanduses kitsaskohti ja enneolematu ulatusega häireid, põhjustades viiruse levides kaubanduse, ülemaailmse tootmise ja tööhõive järsu vähenemise, mis omakorda vähendas välismaiste otseinvesteeringute taset ning suurendas geopoliitilisi pingeid;

B. arvestades, et pandeemia on näidanud ELi ja ülemaailmsete tarneahelate strateegilist kaitsetust, sealhulgas kriitilise tähtsusega toorainete ning hädavajalike meditsiinikaupade, nagu isikukaitsevahendite ja ravimite toimeainete osas, ning on esile toonud vajaduse suurema vastupanuvõime ja mitmekesistamise järele ülemaailmsel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

C. arvestades, et COVID-19 puhang on veelgi suurendanud ebavõrdsust ja kodanike muret töökohtade kadumise pärast teatavates sektorites, töö muutuva olemuse ning töötajate palkadele ja õigustele avalduva surve pärast; arvestades, et nende probleemidega tuleb tegeleda, et säiliks üldsuse toetus ülemaailmsele kaubandusele;

D. arvestades, et COVID-19 puhang võib põhjustada ülemaailmses kliimamuutuste vastases võitluses tagasilööke, kuid poliitikasuundade väljatöötamiseks ja kliimameetmete ühtlustamiseks sise- ja välispoliitikas on vaja ülemaailmseid meetmeid ja koostööd, kuna COVID-19 põhjustatud sotsiaalse, keskkonna- ja majanduskriisiga toimetulekuks ei piisa ainuüksi vaktsiinist;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0337.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0277.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0261.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0109.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0071.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0073.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0040.
([8]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0321.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0252.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0212.
([11]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.
([12]) ELT C 369, 11.10.2018, lk 22.
([13]) ELT C 101, 16.3.2018, lk 30.

Kolmapäev, 7. juuli 2021

E. arvestades, et kuigi EL on oma liidusisest kasvuhoonegaaside heidet oluliselt vähendanud, on liitu imporditavate kaupadega seotud heitkogused pidevalt kasvanud ja kahjustanud seetõttu liidu jõupingutusi oma ülemaailmse kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks;

F. arvestades, et rahvusvaheline kaupade ja teenustega kauplemine suureneb Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangute ([14]) kohaselt 2022. aastal 8,4 % ning kaubanduspoliitika peab täielikult täitma oma rolli COVID-19 pandeemiast taastumises; arvestades, et kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevat komisjoni teatist tuleb täiendada jätkuva dialoogi ja läbipaistvusega koos Euroopa Parlamendiga, kellel on selle rakendamisel keskne roll, ning strateegiaga, et suurendada ELi vastupanuvõimet ja strateegilist sõltumatust, sealhulgas luues kohandatud poliitikameetmeid ja vahendeid omamaise tootmise, tegevuse lähedusse paigutamise, tarnijate mitmekesistamise ja varude soetamise valdkonnas;

G. arvestades, et EL kui maailma suurim kaubandusblokk oma ulatusliku kaubanduslepingute võrgustikuga on maailma suurim kaubandusvaldkonnas tegutseja ning tal on ainulaadne positsioon, et teha ülemaailmset koostööd, hoogustada ELi standardite, väärtuste ja kestlikkuse raamistike rakendamist partnerriikides ning kindlustada maailmamajanduse kestlik taastumine kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja Pariisi kokkuleppega;

H. arvestades, et erimeelsused Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) ja kiireloomuline vajadus selle organisatsiooni reformimise järele on raskendanud koordineeritud jõupingutusi ülemaailmsete tarneahelate avatuna hoidmiseks ning nüüd tuleb ennekõike taastada usaldus mitmepoolsete institutsioonide kui üksuste vastu, kes suudavad globaalselt reageerida, ning seetõttu tuleb aruteludega WTO kaubanduse ja tervishoiu algatuse üle kiiresti edasi liikuda;

I. arvestades, et on oluline, et WTO ja muude rahvusvaheliste organite, eelkõige Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO), ÜRO institutsioonide ja Maailmapanga vahel toimuks tihe koostöö kriisi igakülgseks lahendamiseks, pöörates erilist tähelepanu tervise- ja majandusmõjule arengumaades;

Õiglased, vastupidavad ja keskkonnahoidlikud väärtusahelad

1. rõhutab, et kaubanduspoliitka on teelahkmel; märgib, et geopoliitiline tegelikkus on muutunud, ja rõhutab, et EL peab selles uues keskkonnas alles oma koha leidma; on veendunud, et COVID-19 on suurendanud vajadust vaadata ELi kaubanduspoliitika põhjalikult läbi; rõhutab, et parlament on valmis kaubanduspoliitika läbivaatamisele aktiivselt kaasa aitama;

2. rõhutab, kui tähtsad on õiglased, vastupidavad ja kestlikud väärtusahelad, milles austatakse inimõigusi, töötajate õigusi ja keskkonnastandardeid; tuletab meelde, et selle saavutamiseks peaks kogu tarneahelas kehtima kohustuslik hoolsuskohus; rõhutab, et rohkem tähelepanu tuleks pöörata mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vähekindlustatud olukorrale ELis ja eriti arengumaades, kuna suurettevõtted suudavad väliste šokkidega suurema tõenäosusega toime tulla; rõhutab, kui oluline on kasutada strateegilist prognoosi, et suurendada ELi ja arengumaade valmisolekut tulevasteks šokkideks ja tervisekriisideks ning neile vastupanu võimet, sealhulgas uute haigusmutatsioonide ja tulevaste pandeemiate tekkimisel, eesmärgiga töötada välja tulevikukindlad strateegiad ja vastumeetmed; juhib tähelepanu sellele, et ELi kestliku tarneahela strateegia peamine sammas peaks olema nõudmine, et rahvusvaheliste tarneahelatega suures osas kokku puutuvate äriühingute suhtes kohaldataks õiguslikult siduvaid aruandlusnõudeid seoses muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi ([15]) eelseisva läbivaatamisega;

3. nõuab, et EL tagaks, et kaubandus toimiks ka majanduslikult ebasoodsas olukorras olevate inimeste hüvanguks; tuletab sellega seoses meelde, et erimeetmed „õiglase ja eetilise kaubanduse“ edendamiseks vastavalt komisjoni poolt strateegias „Kaubandus kõigile“ võetud kohustusele on muutunud praeguses olukorras veelgi asjakohasemaks, arvestades, et õiglase kaubanduse alt üles suunatud algatused võivad tagada, et kaubandusest saavad kasu tarneahela majanduslikult ebasoodsas olukorras olevad osalejad; rõhutab prognoositavate pikaajaliste tellimuste tähtsust ja võtab teadmiseks edukad seda laadi tellimisskeemid õiglase kaubanduse sektoris;

([14]) Rahvusvaheline Valuutafond, *World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries* (Maailmamajanduse arenguväljavaade: erineva taastumise haldamine), aprill 2021.

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/95/EL, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt (ELT L 330, 15.11.2014, lk 1).

4. kutsub komisjoni üles edendama õiglase kaubanduse algatusi noori ja erasektorit hõlmavate ELi programmide kaudu, välistegevuses üldiselt, kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide rakendamisel, ELi delegatsioonide kaudu, samuti premeerides parimaid tavasid ja hõlbustades teadmiste vahetamist ELi kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste, kodanikuühiskonna, koolide ja ülikoolide vahel, muu hulgas laiendades ELi õiglase ja eetilise kaubanduse linna auhinda koolidele ja ülikoolidele ning luues iga-aastase õiglase kaubanduse nädala, mida korraldab Brüsselis komisjon; nõuab, et komisjon annaks aru ELi ja liikmesriikide toetusest õiglase kaubanduse algatustele;

5. märgib, et ülemaailmsete väärtusahelatega kaasneb sageli asümmeetriline mõju, sealhulgas vähim arenenud riikidele, riskide ebaühtlane jaotumine ja ebaproportsionaalselt kahjulik mõju naistele; taunib asjaolu, et pandeemia ajal on selline ebaühtlane jaotumine viinud olukorrani, kus mõned Euroopa ettevõtted on madalama nõudlusega seotud kulud jätnud oma tarneahela kanda, sealhulgas arengumaades, ning tühistanud juba toodetud ja mõnel juhul isegi juba lähetatud tellimused; kutsub komisjoni üles kaasama liikmesriigid, kohalikud omavalitsused, erasektori ja kodanikuühiskonna, et saavutada tarneahelates õiglasem negatiivse mõju ja riskide jaotumine; palub, et komisjon – järgides oma lubadust suhtuda lapstööjõu kasutamisse täisleppimatusega – esitaks konkreetsed ettepanekud enne 2021. aasta lõppu, mille ÜRO on kuulutanud rahvusvaheliseks lapstööjõu kaotamise aastaks;

6. rõhutab, et turismi väärtusahel on üks Euroopa peamisi tööstusökosüsteeme; rõhutab sellega seoses, et COVID-19 kriisi põhjustatud reisi- ja tarneahela piirangute ning häirete tõttu kannatavad turismiga seotud sektorid, nagu majutus- ja toitlustussektor, samuti muud suured tööstusharud (lennundus, autotööstus, terasetööstus, laevaehitus ja merendus) kaubanduse ja majanduse kokkuvarisemise tõttu;

7. rõhutab, et on vaja tõhusaid õigusnorme, millega tagatakse Euroopa ettevõtjatele aus konkurents ja võrdsed tingimused nii siseturul kui ka kolmandate riikide turgudel, et tagada vastastikku kasulikud kaubandussuhted rahvusvaheliste partneritega ja kaitsta ühtset turgu agressiivsete investeerimisstrateegiate eest, mida kasutavad ELi-välised osalejad, kes püüavad praegust kriisi ära kasutada; rõhutab sellega seoses kaubanduse kaitsemeetmete tähtsust; rõhutab, et jõustamismäärus peaks aitama kaasa eesmärgile tagada aus konkurents ja võrdsed tingimused, ning rõhutab, et kaubanduse ja kestliku arengu peatükid on kaubanduspoliitika lahutamatu osa;

8. kutsub komisjoni üles viima 2021. aastal ELi kaubanduse kaitsemeetmete pakett seadusandlike ettepanekute kaudu ja mõjuhinnangute toel kiiresti lõpule ning pidama seejuures esmatähtsaks sunnimeetmete vastast vahendit kui meedet, millega võideldakse välisriigi subsiidiumide ja riigi osalusega ettevõtete põhjustatud moonutuste vastu, ning rahvusvaheliste hangete instrumendi üle toimuvate läbirääkimiste lõpule viimist; juhib sellega seoses tähelepanu eksterritoriaalsete sanktsioonide sunnijõule ja vajadusele kaitsta rahastamisvahendite toimimist selliste sunnimeetmete eest; märgib ära avaliku sektori finantssekkumise tähtsuse COVID-19 pandeemia ajal;

9. on veendunud, et avatus peaks käima käsikäes meie strateegiliste sektorite kaitsmisega ning olema tihedalt seotud ambitsioonika ja tulevikku suunatud tööstuspoliitikaga kooskõlas rohelise kokkuleppe ja digitaalstrateegiaga, mis võib suurendada ELi võimet tulla toime tulevaste šokkidega strateegilistes sektorites, hoogustada majanduse elavdamist ja tagada ELi ettevõtjate konkurentsivõime, luues kvaliteetseid töökohti ja tagades, et Euroopal on innovatiivsete kaupade tootmisel ja tulevaste teenuste puhul oluline roll;

10. on veendunud, et ELi muudetud kaubanduspoliitika põhiprioriteet peaks olema tarneahela mitmekesistamine ja vastupanuvõime; rõhutab kaubandus- ja julgeolekuhuvide ühendamist ning nõuab välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute proportsionaalset tugevdamist ja jõustamist, millega täiendatakse ja toetatakse liikmesriikide jõupingutusi nende taustauuringute läbiviimisel Euroopa strateegiliste sektorite kaitsmiseks ning välditakse ELi-välistest osalejatest kahjuliku ja ärakasutava majandusliku sõltuvuse tekkimist;

11. on veendunud, et EL on teatavate kriitilise tähtsusega toorainete, kaupade ja teenuste, eriti meditsiini- ja farmaatsiatoodete puhul liiga sõltuv piiratud arvul tarnijatest ning see kahjustab tema strateegilist sõltumatust ja geopoliitilisi eesmärke; rõhutab, et EL peaks sellest soovimatust sõltuvusest vabanema mitmete horisontaalsete poliitikameetmete abil, mis stimuleeriksid ettevõtteid soetama varusid, suurendama tootmist, mitmekesistama hankestrateegiaid ja vajaduse korral edendama tegevuse lähedusse paigutamist ja tagasitoomist, mis võib luua uusi kaubandusvõimalusi ida- ja lõunanaabruse partneritele ning millega peab kaasnema õigusnormide ühtlustamine strateegilistes sektorites;

Kolmapäev, 7. juuli 2021

12. rõhutab COVID-19 kriisis ilmsiks tulnud ohtusid kriitilistele tarneahelatele ning kutsub komisjoni üles pöörama oma tulevases tööstusstrateegias erilist tähelepanu ELi tarneahelate kestlikkusele ja selgitama välja, millistele tarneahelatele võiks kasuks tulla suurem vastupanuvõime tänu tarnete mitmekesistamisele, tegevuse tagasitoomisele ja varude soetamisele; on siiski veendunud, et ettevõtted peaksid lõpuks ise otsustama, kuidas oma ülemaailmseid tarneahelaid hallata;

13. juhib tähelepanu sellele, et komisjon peaks edendama ringmajandust ülemaailmsel tasandil, ja rõhutab rolli, mis kaubanduslepingutel peaks olema ringmajanduse eesmärkide tugevdamisel, tarnete mitmekesistamisel ning elutähtsate kaupade ja teenuste osas avatud kaubandussuhete tugevdamisel, ning et tarneahelate lühendamine või muutmine ELi naabruses ja Aafrikas võib mõjuda positiivselt nende kestlikule, keskkonnahoidlikule, kaasavale ja vastupidavale majanduskasvule ning ka ELi strateegilistele huvidele;

14. märgib, et ELi põllumajanduslike toiduainete tarneahelad toimisid pandeemia ajal edasi, kuid peab kahetsusväärseks asjaolu, et ekspordipiirangud ja kaubandustõkked tekitasid neis arvukalt häireid; märgib, et põllumajandusturu infosüsteemi (AMIS), mis ühendab peamisi põllumajandusliku toorainega kauplevaid riike eesmärgiga suurendada toiduturu läbipaistvust ja tõhustada toiduga kindlustatuseks võetavaid poliitikameetmeid, võib pidada hea tava näiteks; kutsub komisjoni üles uurima, kas seda mudelit saaks kasutada ka teistes väärtusahelates; toetab kaubanduse lihtsustamise meetmeid, mida on võetud selleks, et edendada COVID-19-le reageerimisel toiduohutusstandardeid ning sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid; märgib, et ÜRO Maailma Toiduprogrammi andmetel kasvas COVID-19 tõttu väikeste ja keskmiste tuludega riikides akuutse toidupuuduse ohus olevate inimeste arv 2020. aastal 265 miljonini, mida on 130 miljonit inimest rohkem kui 2019. aastal; kutsub komisjoni üles selgitama välja ja uurima koostöös ÜROga kõige asjakohasemaid meetmeid, mille abil tagada, et pandeemia ei põhjustaks arengumaades toidukriisi;

15. palub komisjonil koostada digikaubanduse strateegia, millega suurendatakse Euroopa ettevõtjate turulepääsu, tugevdatakse digitaristut, ühtlustatakse õigusraamistikke, ajakohastatakse kaubandus- ja tollivahendeid ning kaitstakse ELi kodanike õigusi, mis tulenevad isikuandmete kaitse üldmäärusest ([16]);

16. palub, et komisjon hindaks põhjalikult seda, kas uue ELi andmevoogude näidisklausliga tagatakse kaubanduspartneriga tekkinud vaidluse korral eurooplaste andmekaitse ja eraelu puutumatuse õigused; rõhutab, et rahvusvahelised kaubanduslepingud ei tohi kahjustada kehtivaid ja tulevasi meetmeid, millega kaitstakse põhiõigusi eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks kolmandate riikide asjakohaseid kohustusi arvesse nende piisavuse hindamisel, sealhulgas seoses andmete edasisaatmisega;

17. rõhutab, et COVID-19 tõttu on digirevolutsioon kiirenenud, ning tunnistab, et oluline on, et EL asuks juhtpositsioonile kestliku ja digipõhise maailmamajanduse standardite kehtestamisel ja rahvusvaheliste andmevoogude avatuna hoidmisel, et kaotada kiiresti mitmesugused kaubandustõkked ja kitsaskohad; rõhutab, et EL saab kehtestada õiglase ja vastupanuvõimelise digikaubanduse üleilmse standardi oma kahe- ja mitmepoolsetes kokkulepetes ning e-kaubandust ja investeeringute soodustamist käsitlevatel mõnepoolsetel läbirääkimistel; rõhutab, et ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu digipeatükk võib olla eeskujuks tulevastele kaubanduslepingutele;

18. nõuab, et ELi ettevõtjatele pakutaks stiimuleid, sealhulgas riigiabi käsitlevate kohandatud õigusnormide alusel, et nad muudaksid oma väärtusahelad kestlikumaks ja lühendaksid või muudaksid oma tarneahelaid, kui see võib olla kasuks ELi majandusele, vastupanuvõimele, geopoliitilistele eesmärkidele ja/või strateegilisele autonoomiale, et tagada, et hinna sisse arvatakse täielikult ka välised sotsiaalsed, keskkonnaalased ja majanduslikud kulud kooskõlas ELi poliitikaga, nagu strateegia „Talust taldrikule“, ringmajanduse tegevuskava, elurikkuse strateegia ning ulatuslikumad ELi meetmed maailma metsade kaitseks ja taastamiseks;

19. kutsub komisjoni üles vaatama põhjalikult läbi, kuidas ja millises ulatuses toimub kauba- ja investeeringuvoogude kaudu kujunemisjärgus ja murrangulise tehnoloogia siire EList autoritaarsetesse riikidesse; kutsub komisjoni üles esildama niisuguse siirde piiramiseks uusi meetmeid, mis hõlmaksid ka tarneahelas sarnaselt meelestatud partneritega koostöö tegemist; nõuab, et alustataks pooljuhte käsitlevat dialoogi Taiwaniga;

([16]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Kolmapäev, 7. juuli 2021

Elutähtsate tervisetoodete kaubanduspoliitika: COVID-19 kriisist saadud õppetunnid

20. rõhutab, et rahvusvahelise kaubanduse juhtimisel, mille puhul rahvusvahelist koostööd peetakse konkurentsist tähtsamaks, on oluline roll meditsiiniliste raviviiside ja vaktsiinide kiirel väljatöötamisel, tootmise kiirel suurendamisel, vastupidavate ülemaailmsete väärtusahelate arendamisel ja võrdse turulepääsu tagamisel kogu maailmas, ning rõhutab sellega seoses, et praegune pandeemia peaks andma hoogu tugevamale rahvusvahelisele koostööle ja ülemaailmsele valmisolekule tervisealasteks hädaolukordadeks, mis nõuab ELi ja liikmesriikide edasist ühist osalemist Euroopa tiimina; rõhutab vajadust tegeleda pandeemiate ja zoonooside kaubandusega seotud põhjustega, nagu kaubanduse mõju biosfääri degradeerumisele;

21. kiidab ettepanekut, mille esitasid mitu valitsusjuhti pandeemiale reageerimist käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, ning nõuab, et sellesse lisataks ka tugev kaubandussammas; rõhutab, et rahvusvahelise kaubanduse raamistikuga tuleb edendada koostööd ning kehtestada nii struktuursed kui ka kiirreageerimismehhanismid, et aidata valitsustel lahendada tervisealaste hädaolukordadega seotud probleeme; rõhutab, et sellised korraldused peaksid hõlmama ühelt poolt vajaduspõhist tegelemist nõudlusega, pakkudes ühisrahastust ja tehes ülemaailmselt koordineeritud eeloste, ning teiselt poolt peaks see hõlmama pakkumispoolset strateegiat tootmisvõimsuse suurendamiseks kogu väärtusahelas; on seisukohal, et edusamme tuleb teha niisugustes valdkondades nagu oluliste tervishoiutoodete olemasolevate varude, üleilmsete tarnevõrkude, tootmisvõimsuse ja hinnakujunduse läbipaistvus, intellektuaalomandi õiguste raamistikus rahva tervise turbe eesmärgil erandite rakendamine ja väljatöötamine, oluliste teenuste ülemaailmse liikuvuse suurendamine, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) vastupanuvõime kaitsmine ja edendamine ning valdkonnaülese lähenemisviisi väljatöötamine, et võidelda negatiivse mõju vastu, mida tervisekriisid avaldavad soolisele võrdõiguslikkusele, sissetulekute võrdsusele ja vähemuste olukorrale;

22. nõuab, et 12. WTO ministrite konverentsil loodaks uus kaubandus- ja tervisekomitee, et koostada suunised selle kohta, kuidas saavad valitsused rahva tervise turvalisuse suurendamiseks rakendada rahvusvahelises kaubandusõiguses kehtivaid erandeid ja paindlikkusmeetmeid ning millised mehhanismid tuleb luua selleks, et parandada tervisealastele hädaolukordadele ülemaailmset reageerimist ning valmistada ette kaubandussamba lisamist pandeemiale reageerimist käsitleva tulevase rahvusvahelise lepingu üle peetavatesse läbirääkimistesse;

23. rõhutab, et ülemaailmsed toorainete tarneahelad ning vaktsiinide tootmine ja levitamine peavad saama kasu avatud kaubandussuhetest; toonitab, et protektsionism vaktsiinide tootmisel ja levitamisel võib takistada ülemaailmse pandeemia vastu võitlemist; rõhutab sellega seoses, kui kahjulikku mõju avaldavad sellised ühepoolsed meetmed nagu ekspordipiirangud ja -keelud, puudulik läbipaistvus ülemaailmsete varude küsimuses ning sellest tulenevad hinnaspekulatsioonid nappide esmatarbekaupade puhul, eelkõige väikeste ja keskmiste tuludega riikides; nõuab seetõttu, et EL ergutaks WTO kaubanduse ja tervishoiu algatuse vastuvõtmist 2021. aasta lõpuks, soodustaks tugevamat ülemaailmset koostööd ja oleks tunduvalt nõudlikum seoses meditsiinitoodete tarnimise, tootmise ja kulude läbipaistvusega, ülemaailmse tervishoiusüsteemi vastupidavusvõimega ning kättesaadavate ja taskukohaste meditsiinitoodete ja -teenustega; nõuab, et EL tagaks tulevaste eelostulepingute täieliku avalikustamise, eelkõige mis puutub järgmise põlvkonna vaktsiinidesse;

24. nõuab, et EL võtaks kohustused, mis puudutavad ärisaladust, ärisaladusena käsitletavat teavet ja tehnosiiret, ning nõuaks tarnijatelt vajalikku läbipaistvust, sealhulgas toodete kulude-tulude analüüsi;

25. on seetõttu mures selle pärast, et peamised tootjariigid, nagu USA, Ühendkuningriik, Hiina ja India, ning vähemal määral ka EL suurendasid hiljuti vaktsiinide ekspordi piiranguid, ning rõhutab, et see võib ohustada vaktsiinitootmise võimsuse kiiret suurendamist kogu maailmas, tekitada tootmisahelates häireid ja tuua kaasa vastumeetmed; nõuab tungivalt, et komisjon teeks tootjariikidega koostööd, et kõrvaldada kiiresti eksporditõkked; kinnitab taas, et ELi ekspordilubade andmise mehhanism on ajutine meede, mida tuleb kasutada üksnes viimase abinõuna ja mis peaks kujunema läbipaistvusmehhanismiks; nõuab sellistele andmetele õigeaegse ja täieliku juurdepääsu saamist; rõhutab, et suurem läbipaistvus on suurendanud ELi kodanike usaldust ELi vaktsiinide kasutuselevõtu ja COVID-19 pandeemia ohjamise vastu;

26. tunneb suurt muret COVID-19 haigust põhjustava viiruse variantide arvu suurenemise pärast; rõhutab, et vaktsiinide puuduliku tootmise ja levitamise tõttu kolmandates riikides võib tekkida rohkem uusi ja eri tüüpi variante; tunnistab, et EL on üks suurimaid vaktsiinide kolmandatesse riikidesse eksportijaid, kuid absoluutarvudes ei ole see eksport veel ülemaailmse pandeemia vastu võitlemiseks piisav; rõhutab, et COVAXi mehhanismi kaudu ei suudeta praegu vaktsiine kõige kaitsetumatele inimestele piisaval määral jagada; rõhutab, et vaktsiinide õigeaegne üleilmne kättesaadavus võib

soodustada nii maailmamajanduse kui ka ELi majanduse taastumist ja vastupanuvõimet; nõuab tungivalt, et komisjoni diplomaatia oleks vaktsiinide ja meditsiinitarvete küsimuses tõhus, et suurendada ELi usaldusväärsust ja diplomaatilist nähtavust, ning nõuab suuremaid rahvusvahelisi jõupingutusi, et kiirendada vaktsiinide tarnimist COVAXi mehhanismi;

27. rõhutab, et COVID-19 ja selle variantide vastased vaktsiinid peaks olema ülemaailmne avalik hüve ning kiiresti tuleks teha mitmepoolseid jõupingutusi, milles keskendutakse vaktsiinide võrdsele jaotamisele kogu maailmas, suurendades kiiresti ülemaailmset tootmisvõimsust ning luues tõhusaid partnerlusi ja tehnosiirdeid, sealhulgas väikeste ja keskmiste tuludega riikides; rõhutab, et saadud kogemuste põhjal on väga oluline jätkata avaliku ja erasektori partnerluse raamistike täiustamist, mille alusel toimub vaktsiinide ja muude oluliste tervisetehnoloogiate väljatöötamine ja tootmine; tunneb heameelt 8.–9. märtsil 2021 toimunud ülemaailmse COVID-19 vaktsiinitarneahela ja -tootmise tippkohtumise üle ning nõuab struktuursete platvormide loomist, et suurendada kiiresti vaktsiinide tootmist rohkemates riikides, näiteks avaliku ja erasektori partnerluse teabevõrgustiku kujul, et tuua kokku era- ja avaliku sektori osalised, et võimaldada ja suurendada partnerlusi, jälgida kitsaskohti ning määrata kindlaks meetmed, mida tuleb võtta vaktsiinide tootmise ja kasutuselevõtu toetamiseks; rõhutab jõupingutusi, mida WTO peadirektor on teinud selleks, et liikmed teeksid kaubanduse ja tervishoiu algatusi käsitleval arutelul edusamme;

28. rõhutab, et rahvusvaheline kaubanduspoliitika peab etendama selles püüdluses ennetavat rolli, hõlbustades toorainetega kauplemist, leevendades kvalifitseeritud ja kogenud töötajate puudust, lahendades tarneahelaga seotud probleeme ja vaadates tulevasteks pandeemiateks valmistudes läbi intellektuaalomandi õiguste ülemaailmse raamistiku; nõuab sellega seoses konstruktiivset dialoogi WTO intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu kohaldamisest ajutiselt loobumise üle, tagamaks, et riike ei ähvardaks pandeemia ajal survemeetmed COVID-19-ga seotud patendiõiguse rikkumise tõttu;

29. rõhutab, et teadlased ja tööstus on teinud suuri jõupingutusi COVID-19 uute diagnoosimis- ja raviviiside ning vaktsiinide väljatöötamiseks; toonitab avaliku sektori vahendite otsustava tähtsusega rolli, kuna need võimaldavad ravimifirmadel vähendada kogu vaktsiinide väärtusahelas riske teadus- ja arendustegevuse rahastamise ja ulatusliku toetamise teel ning suuremahuliste eelostulepingutega; rõhutab ka nende tervishoiutöötajate, patsientide, COVID-19 läbipõdenute ja elanikkonna olulist panust, kes on osalenud kliinilistes uuringutes ning muus teadus- ja arendustegevuses seoses mitmesuguste raviviiside ja vaktsiinidega; on seisukohal, et mitmepoolne intellektuaalomandiõiguste õigusraamistik võib pakkuda kaitset ja stiimuleid, mis on tulevasteks pandeemiateks valmisoleku seisukohalt üliolulised, ning hindab selle rolli valitsuste, teadusasutuste ja ravimifirmade vahelise ulatusliku ja enneolematu koostöö hõlbustamisel;

30. rõhutab, kui tähtis on avatud tehnoloogia, oskusteabe ja teadusuuringute jagamine pandeemiale tõhusa reageerimise seisukohast ning farmaatsiaettevõtete täielik osalemine mitmepoolsetes algatustes, nagu C-TAP (COVID-19 tehnoloogiale juurdepääsu ühisreserv) ja hiljuti loodud WHO tehnosiirdekeskus, et kasutada ära nende täispotentsiaal;

Kaubandus ja kestlik areng

31. toetab Euroopa rohelise kokkuleppe ja Euroopa digistrateegia integreerimist kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevasse teatisesse ning nõuab jõulist kaubanduspoliitikat, mis on suunatud mitmepoolsusele, vastupanuvõimele ja kestlikkusele kooskõlas ELi võetud kohustusega täita ÜRO kestliku arengu eesmärgid; nõuab selle auahne eesmärgi saavutamiseks konkreetset tegevus- ja ajakava; kutsub seetõttu komisjoni üles tegema partneritega koostööd, et ajakohastada olemasolevaid kaubandus- ja investeerimislepinguid, kasutades selleks nende läbivaatamisklausleid;

32. tunneb heameelt selle üle, et Pariisi kokkulepe lisatakse tähtsa osana igasse tulevasse kaubandus-, investeerimis- ja partnerluslepingusse; rõhutab, et vabakaubanduslepingute sõlmimine eeldab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põhikonventsioonide ratifitseerimist ja inimõiguste austamist; nõuab, et liit teeks lepingute läbivaatamisel ja nende üle peetavatel läbirääkimistel koostööd tulevaste ja olemasolevate kaubanduspartneritega, et ratifitseerida ja tõhusalt rakendada järele jäänud ILO konventsioone ja mitmepoolseid keskkonnalepinguid; nõuab, et igasse kaubanduslepingusse lisataks ambitsioonikad peatükid soolise võrdõiguslikkuse, naiste mõjuvõimu suurendamise ja VKEde kohta ning ka eraldi peatükid digikaubanduse kohta;

33. rõhutab, et COVID-19 järgne taastumine annab ainulaadse võimaluse kehtestada tegevuskava kestliku majanduskasvu edendamiseks; palub seetõttu, et komisjon kiirendaks kaubanduse ja kestliku arengu peatükke käsitleva 15 punktist koosneva tegevuskava läbivaatamist 2021. aastal, et seda saaks rakendada käimasolevatel läbirääkimistel; ootab, et läbivaatamisel käsitletaks kohustuste täitmise tagamist, ning tuletab sellega seoses meelde Madalmaade ja Prantsusmaa mitteametlikku dokumenti kaubanduse, sotsiaal-majandusliku mõju ja kestliku arengu kohta ([17]); teeb ettepaneku, et kaaluda tuleks vähemalt viimaseid edusamme ELi kaubanduspoliitika täitmise tagamisel, eriti võimet reageerida mis tahes partneripoolsele mittevastavusele viimase abinõuna ühepoolsete sanktsioonidega, näiteks tollimaksude või kvootide kehtestamisega teatavatele toodetele või lepingu muude osade samaaegse peatamisega;

34. kutsub nõukogu ja komisjoni üles lisama kaubanduse ja kestliku arengu peatükkidesse ning põllumajanduse peatükkidesse loomade heaolu, õiglast kaubandust ja ringmajandust käsitlevad sätted; rõhutab sellega seoses kaubandusvaldkonna juhtiva järelevalveametniku rolli ning nõuab, et kaubanduse ja kestliku arengu jõustamise järelevalve ja kontrolli alal tehtaks tihedat koostööd Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoniga; kutsub komisjoni üles tuginema hiljutise eksperdirühma kogemustele ja tagama, et kaubanduse ja kestliku arengu peatükid sisaldaksid konkreetsete ja kontrollitavate kohustustega tegevuskava;

35. kahetseb, et tarbeelektroonikat koheldakse endiselt keskkonnatoodetega võrreldes soodsamalt ning et tollimaksud ja kaubandustõkked kahjustavad kestlikku kaubandust; rõhutab, et keskkonnatoodete ja keskkonnasõbralike teenuste tollimaksude ja kaubandustõkete kaotamine tuleks kavandada kooskõlas WTO reeglitega, et see aitaks kaasa uuenduslike lahenduste leidmisele kliimakriisiga toimetulekuks ning aitaks saavutada rohelise kokkuleppe eesmärke, samuti kestliku arengu eesmärke ja kestlikku arengut kogu maailmas; nõuab, et komisjon uuriks vahendeid nende moonutustega tegelemiseks ja tegutseks rohelise kokkuleppe järgi, rakendades seda kaubanduspoliitika kõigis aspektides;

36. juhib tähelepanu sellele, et suured algkulud, mis tasuvad end ära alles aja jooksul, ning oskusteabe ja varustuse puudumine takistavad praegu arengumaid rohe- ja digiüleminekul või muudavad selle ülemineku aeglasemaks; nõuab, et komisjon kasutaks kõiki tema käsutuses olevaid kaubandusmeetmeid ja arengukoostöö poliitikasuundi, et suurendada rahalist toetust, tehnilist abi, tehnosiiret, suutlikkuse arendamist ja digiüleminekut, mis annaks arengumaadele rohkem mõjuvõimu ja võimaldaks neil saavutada kestliku vastupanuvõime ja kogu tarneahelas paremini kasutada hoolsuskohustust;

37. nõuab, et EL võtaks mitmepoolses raamistikus juhtrolli, et teha koostööd sarnaselt meelestatud riikide ja kaubanduspartneritega, eesmärgiga järgida tugevat keskkonnaalast tegevuskava, sealhulgas töötades järk-järgult välja õigusnormid, et teha lõpp turgu moonutavatele ja keskkonnakahjulikele toetustele kaubanduslepingutes ja WTOs, sealhulgas õigusnormid fossiilkütuste toetuste kohta, tuginedes olulise kahju ärahoidmise põhimõttele;

38. rõhutab, kui oluline on koostada kestlikkuse mõju eel- , vahe- ja järelhindamine, järgides konkreetset ajakava, käsitledes võimalikke riske võimalikult vara ja kui see osutub järelhindamise põhjal vajalikuks, käsitleda negatiivset mõju; kutsub komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti korrapäraselt käimasolevatest ja lõpuleviidud kestlikkuse mõju hindamistest; rõhutab, et kestliku arengu eesmärkide, rohelise kokkuleppe ja ILO inimväärse töö tegevuskava edendamiseks kaubandus- ja investeerimislepingutes on vaja välja töötada konkreetsete eesmärkidega terviklik raamistik; rõhutab, et uusi lepinguid tuleks sõlmida alles siis, kui need eesmärgid on täidetud, ning kehtivaid lepinguid tuleks vastavalt muuta;

39. rõhutab, et läbipaistvus, dialoog ja hea suhtlus kodanike ja sidusrühmadega on keskse tähtsusega, et leida kaubanduspoliitikale toetust ja saada sellest kasu; väljendab seetõttu heameelt portaali Acces2Markets üle ja komisjoni jõupingutuste üle selle vahendi edendamisel; rõhutab, et ELi poliitilistes ja kaubanduslepingutes peavad kodanikuühiskonna ja sisenõuanderühmade (kelle rolli võiks veelgi laiendada) roll ja kohustused olema selgelt määratletud ning et finantsabi tõhusaks toimimiseks peavad sellega kaasnema suutlikkuse suurendamise meetmed; rõhutab ELi delegatsioonide potentsiaali kolmandate riikide sisenõuanderühmade töö toetamisel ning kaubanduslepingute järelevalves ja rakendamisel, pöörates erilist tähelepanu VKEde toetamisele lepingute ja kaubanduse lihtsustamise meetmete kasutamisel; peab kahetsusväärseks sellekohase üldise struktuuri puudumist;

40. rõhutab vajadust suurema sidususe ja läbipaistvuse järele ELi kaubanduspoliitika kontrollimisel; rõhutab, et on vaja ELi kaubanduspoliitika sidusaid, selgeid, mõõdetavaid ja objektiivseid kriteeriume ning ELi kodanike kaasamist, paremat dialoogi komisjoni ja parlamendi vahel, suuremat poliitika sidusust ja kaubanduspoliitika kõigi aspektide paremat kontrollimist; rõhutab sellega seoses kestlikkuse mõju eel-, vahe- ja järelhindamiste tähtsust; kutsub komisjoni üles tegema

([17]) Non-paper from the Netherlands and France on trade, social economic effects and sustainable development (Madalmaade ja Prantsusmaa mitteametlik dokument kaubanduse, sotsiaal-majandusliku mõju ja kestliku arengu kohta), millega saab tutvuda aardressil: „The Netherlands at International Organisations (permanentrepresentations.nl)“.

oma ettepanekute kõigis etappides parlamendiga koostööd, võtma järelmeetmeid sisenõuanderühmade ettepanekute suhtes, elavdama kodanikuühiskonna dialoogi ja tegema tihedamat koostööd kodanikuühiskonnaga Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees; nõuab, et parlament korraldaks sisenõuanderühmadega korrapäraseid konsultatsioone;

Mitmepoolsus ja Euroopa geopoliitiline koht maailmas

41. kutsub komisjoni üles tegema kindlaks konkreetseid ja spetsiifilisi meetmeid ning tegevuskava avatud strateegilise autonoomia kontseptsiooni rakendamiseks ning tagama, et kõik võimalused on esitatud; märgib murega, et pärast COVID-19 puhangut on geopoliitiline konkurents ja pinged kasvanud;

42. tuletab meelde tugeva, mitmekesise ja vastupidava ELi kaubanduspoliitika geopoliitilist tähtsust; tuletab meelde, et ELi kõrge energiasõltuvuse määr on avatud strateegilise autonoomia proovikivi, mis sunnib meid energiasüsteemi ümberkujundamist kiirendama; rõhutab, et meie avatuse aluseks peaksid olema ELi turujõud, väärtused ning koostöö, õigluse, vastastikkuse ja reeglitel põhineva kaubanduse tähtsustamine;

43. soovitab tungivalt ELil püüda luua uusi ja konsolideerida olemasolevaid partnerlusi sarnaselt meelestatud partneritega; on seisukohal, et mõnepoolsed kaubanduslepingud piiratud arvu partneritega ning keskendumine strateegilistele küsimustele pakuvad paremat ja konkreetsemat võimalust avatud strateegilise autonoomia kontseptsiooni rakendamiseks ning leiaksid kodanikuühiskonna toetust;

44. rõhutab siiski, et kui koostöö ei ole võimalik, peaks EL seisma oma huvide eest autonoomsete meetmete kaudu, et kaitsta oma väärtusi ja võidelda ebaausate kaubandustavade vastu kooskõlas rahvusvahelise õigusega;

45. tunneb heameelt, et kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises kinnitati mitmepoolsust ja tehti ulatuslikke ettepanekuid vajalikuks peetavaks põhjalikuks WTO reformimiseks kõigis selle ülesannetes;

46. nõustub komisjoniga, kelle nägemuses seatakse WTO reformis rõhuasetus majanduse elavdamisele, kestlikule arengule, ebaõiglastele riiklikele toetustele ja digikaubandusele, ning nõuab tungivalt, et komisjon teeks tegevuskava, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse, inimõiguste ja töönormide eesmärkide rakendamiseks kõik endast oleneva;

47. rõhutab, kui oluline on tagada WTO kiire ühendamine teiste mitmepoolse süsteemi organisatsioonidega, nagu WHO, saavutada konsensus Genfis, tagada rahvusvaheliste organisatsioonide ühine töö ülemaailmsete probleemide lahendamisel ning viia lõpule kalandustoetuste läbirääkimised WTO 12. ministrite konverentsil;

48. rõhutab WTO kaubandus- ja kliimaalgatuse tähtsust ning kordab oma toetust keskkonnatoodete lepingule; väljendab sellega seoses heameelt WTO uue peadirektori lähenemisviisi üle ja ootab, et komisjon toetaks teda kindlalt organisatsioonile uue hoo andmiseks, et see suudaks lahendada praegu mitmepoolse kaubandussüsteemi ees seisvad probleemid;

49. rõhutab tõhusa vaidluste lahendamise mehhanismi tähtsust mitmepoolse kaubandussüsteemi stabiilsuse ja prognoositavuse tagamisel ning vajadust lahendada apellatsioonikogu praegune olukord koostöös USAga, et muuta see uuesti toimivaks ja tagada nii kaubandusvaidluste nõuetekohane lahendamine; palub, et komisjon teeks ettepaneku kaasata WTO kaubandus- ja kliimaalgatuse osana vajaduse korral vaidluste lahendamisse keskkonnaalased eksperditeadmised;

50. rõhutab, et WTO läbirääkimisfunktsiooni taaselustamine on organisatsiooni põhjalikuma reformi puhul igal juhul olulisel kohal; märgib eelkõige, et tuleb tegeleda tööstussubsiidiumide ja riigi osalusega ettevõtete, eelkõige Hiina ettevõtete põhjustatud konkurentsimoonutustega, ning palub komisjonil esitada ettepanekud toetuste kategooriate määratlemiseks ja eristamiseks vastavalt nende panusele õiguspäraste avalike eesmärkide saavutamisse;

51. rõhutab, et WTO läbirääkimisfunktsiooni taaselustamiseks peab EL tegema koostööd sarnaselt meelestatud partneritega, et leida ühine alus WTO reformimiseks selle kõige laiemas tähenduses; kinnitab veel kord, et WTO reformi sisuliseks edendamiseks on vaja sarnaselt meelestatud partnerite laiapõhjalist konsensust ja koalitsioone; kutsub komisjoni üles jätkama mõnepoolsete läbirääkimiste pidamist, mis oleks samm mitmepoolsete lepingute suunas; toetab komisjoni

ettepanekut alustada sarnaselt meelestatud partneritega läbirääkimisi mõnepoolse lepingu sõlmimiseks neutraalsete konkurentsitingimuste kohta; on veendunud, et ELi juhtroll ja Atlandi-ülene koostöö on WTO sisulise reformi õnnestumiseks igal juhul üliolulised;

52. nõuab, et komisjon otsiks aktiivselt lahendust ebakõlale arengutaseme ja rahvusvahelises kaubandussüsteemis võetud kohustuste taseme vahel; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata arenguriikidele ja nende erivajadustele seoses majanduskasvu, kestliku arengu ja WTO reformiga;

53. peab oluliseks, et järgmisel WTO ministrite konverentsil käsitletaks sanktsioonirežiimi, et vältida olukorda, kus mõne liikme poolt rahvusvaheliste kaubandusreeglite rikkumise tagajärgi tasuvad sektorid, kes ei ole reeglite rikkumises süüdi;

54. nõustub kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises tehtud ettepanekuga, et G20 peaks tugevdama koostööd ja kooskõlastama jõupingutusi CO_2-neutraalsuse poole liikumisel ja muudes rohelise kokkuleppe aspektides; rõhutab siiski, et selle lähenemisviisi tõhususe tagamiseks peavad mõned G20 liikmed oma heitkoguste vähendamise kohustusi suurendama; kutsub komisjoni üles looma tõhusat piiril kohaldatavat süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi;

55. toetab uut tulevikku suunatud Atlandi-ülest tegevuskava, mis tugineb ühistele huvidele, väärtustele ja eesmärkidele ning millega püütakse tasakaalustada majandus- ja kaubanduskoostöö arengut Vaikse ookeani piirkonnas, saavutada sisukas WTO reform ja leida ühistele probleemidele ühised lahendused;

56. tõdeb samal ajal, et mõned lahknevad huvid püsivad; kutsub komisjoni ja USA administratsiooni üles tegema uues poliitilises kontekstis tihedat koostööd, et tagada ettevõtjatele võrdsed tingimused, suurendada ELi ettevõtjate turulepääsu, jätkata vastavushindamise ja tööstustoodete tariifide kaotamise kokkulepete kaalumist, leppida kokku ambitsioonikates sotsiaal-, tehnoloogia- ja keskkonnastandardites ning tugineda üksteise kogemustele, et edendada neid standardeid tõhusamalt kogu maailmas;

57. palub tungivalt, et mõlemad pooled lahendaksid kahepoolsed kaubandusvaidlused, toetab Airbusi ja Boeingu tollimaksude peatamist ning nõuab selle küsimuse lõplikku lahendamist, et leida lahendus digimaksude teemale; nõuab tungivalt, et USA kaotaks paragrahvi 232 kohased terase ja alumiiniumi tollimaksud;

58. nõuab ühiseid jõupingutusi töötajate ja ettevõtete kaubanduspoliitika keskmesse seadmiseks, et tulla pandeemiast välja, kiirendada majanduse elavdamist ning hõlbustada vaktsiinide ja hädavajalike meditsiinitoodete kaubandust; kordab, et me peaksime tegema koostööd, et saavutada sisukas WTO reform ja seada uuesti ametisse hästi toimiv apellatsioonikogu; ergutab mõlemaid pooli täitma WTO riigihankelepingu kohaseid kohustusi ja leidma ühistele probleemidele ühiseid lahendusi, kuid rõhutab, et EL peab vajaduse korral tegutsema autonoomselt;

59. toetab ühiteatist „ELi ja USA uus üleilmsete muutuste kava“ ning nõuab uue ELi ja USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu kiiret moodustamist; nõuab, et EL ja USA teeksid tihedat koostööd kujunemisjärgus ja murranguliste tehnoloogiate valdkonnas, sealhulgas seoses ühiste ekspordi- ja impordipiirangutega autoritaarsete riikide suhtes;

60. kutsub komisjoni üles seadma kaubanduse ja kliima ning seonduvad reformid Atlandi-üleste suhete keskmesse, märkides samal ajal, et USA uus valitsus on näidanud selles valdkonnas üles suurt ambitsioonikust, mis peaks põhinema ka uutel lähenemisviisidel, nagu USA, Mehhiko ja Kanada lepinguga kasutusele võetud lähenemisviisid;

61. on teadlik, kui tähtsad on ELi kaubandussuhted Hiinaga, kes oli 2020. aastal ELi suurim kaubanduspartner kaubavahetuse valdkonnas; on kindlalt veendunud, et ELi ja Hiina kaubandussuhted nõuavad tasakaalustatumat ja vastastikust lähenemisviisi; rõhutab, et ELi ja Hiina laiaulatusliku investeerimislepingu ratifitseerimise protsess saab alata alles siis, kui EL on saavutanud olulise edasimineku sobivate ja tõhusate autonoomsete meetmete väljatöötamisel, mida kasutada turgu moonutavate tavade tõkestamiseks ja ELi strateegiliste huvide kaitseks, sealhulgas sunniviisilise töö abil valmistatud toodete keelustamine, ajakohastatud kaubanduse kaitsemeetmed ja inimõigustega seotud tõhusate sanktsioonide mehhanism;

62. rõhutab, et laiaulatusliku investeerimislepingu ratifitseerimine on ELi ja Hiina laiemate suhete muutuva dünaamika kontekstis mõeldamatu, ning peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Hiinas on lubamatult sagenenud sanktsioonide kehtestamine Euroopa Parlamendi valitud liikmete ja Euroopa Liidu organite suhtes, kuna see õõnestab veelgi usaldust ja takistab kahepoolset koostööd; rõhutab, et laiaulatusliku investeerimislepingu ratifitseerimise protsess ei alga enne, kui Hiina sanktsioonid Euroopa Parlamendi liikmete ja organite vastu on tühistatud;

63. rõhutab, et parlament kavatseb lepingut hoolikalt kontrollida, sealhulgas selle sätteid kestliku arengu kohta, ning tuletab komisjonile meelde, et parlament võtab arvesse inimõiguste olukorda Hiinas, sealhulgas Hongkongis, kui tal palutakse investeerimisleping heaks kiiita;

64. nõuab tungivalt, et komisjon liiguks edasi Taiwaniga sõlmitava investeerimislepinguga, kohustudes sisuliseks tegevuseks kaubandus- ja investeerimissuhetes ning astudes vajalikke samme mõjuhinnangu, avalike konsultatsioonide ja analüüsi läbiviimiseks enne 2021. aasta lõppu; kordab, kui oluline on kahepoolne struktureeritud dialoog, sealhulgas mitmepoolsuse ja WTO, tehnoloogia ja rahvatervisega seotud küsimustes, ning esmatähtis koostöö elutähtsate tarnete, näiteks pooljuhtide valdkonnas;

65. tunneb heameelt, et kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises kaasatakse tõhusal, püsival ja konstruktiivsel viisil Aafrika ning ida- ja lõunanaabrus, ning nõuab konkreetseid samme, mis süvendaksid ELi suhteid nimetatud partneritega, sealhulgas energia valdkonnas;

66. kordab, kui oluline on strateegiline ja kestlik partnerlus Kagu-Aasia ja Indiaga; kutsub komisjoni sellega seoses üles jätkama koostööd piirkonnaga ja ennetavalt edendama reeglitel põhinevaid kaubandussuhteid kõikehõlmava ja ambitsioonika India ja Vaikse ookeani strateegia loomiseks;

67. juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 kriis on näidanud, kui tähtis on kaasavat ja kestlikku poliitilist lähenemisviisi edendav uus partnerlus Aafrika mandriga; toonitab sellega seoses, et tuleb tegeleda võla vähendamise ja võla kustutamise küsimusega; rõhutab, et EL peab aktiivselt toetama Aafrika-siseste väärtusahelate mitmekesistamist;

68. väljendab heameelt Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (AfCFTA) jõustumise üle, kuna see on vahend, mis aitab aktiivselt kaasa Aafrika piirkondlikule, majanduslikule ja poliitilisele integratsioonile ning parandab tema juurdepääsu ülemaailmsetele turgudele;

69. rõhutab, kui oluline on ELi pühendumine kaubandussuhetele Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnaga, sealhulgas ülemeremaade ja -territooriumidega; väljendab muret COVID-19 mõju pärast selles piirkonnas, eriti naistele;

70. nõuab, et kõik ELi institutsioonid säilitaksid prioriteedina meie kaubandus- ja arengukoostöö ning pandeemiate ja tervisealaste hädaolukordade suhtes suurema vastupanuvõime loomise; kutsub komisjoni üles jätkama sel eesmärgil struktureeritud dialoogi partneritega eelnimetatud piirkondades;

o

o o

71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.